

STAUNCH

Première 24 juni 1987

Holland Festival
Het Doelentheater, Amsterdam

Opgedragen aan Henne Boskamp

Choreografie

Krisztina de Châtel

Muziek

John McDowell

Toneelbeeld

Peter Vermeulen

Lichtontwerp

Johan Vonk

Dansers

Jan Harks, Peter van de Logt,
Oerm Matern, Dries van der Post,
Robbert Rappange

Bandopname

N.O.S.

Uitvoerende musici

John McDowell - piano,
African drums
Karamo Sabally- African drums
Momodou Nying - African drums
Paul Mertens - tenor en sopraan
saxofoon
Lucas Fels - cello
Edith Habraken- marimba, percussie

Dirigent en repetitor

Rutger van Leyden

Muziek producer

Dave Mayer

Kostuumontwerp

Peter Vermeulen

Kostuumuitvoering

Nelly van de Velden

Ontwerp affiche

Karin van Goudoever

Konstruktie dekor

Nelissen dekorbouw
m.m.v. Jaap Leutscher

Techniek

Ron Groen in 't Woud
Carel van der Linde
Jos Kruyver

✕ Assistent lichtontwerp

Joachim van Houweninge

Repetitor

Sjoukje Osinga

✕ Docenten

Fred Berlips, Helga Langen
Simon de Mowbray

✕ Pianist

Frank Bakker

Artistieke leiding

Krisztina de Châtel

Zakelijke leiding

Kees Korsman

Productie

Hans Schamlé, Japke Reimes

Publiciteit/administratie

Karin van Goudoever

Foto's

Maarten Brinkgreve

Portretfoto's

Jannes Linders

DANSGROEP KRISZTINA DE CHÂTEL



De in Hongarije geboren choreografe Krisztina de Châtel studeerde moderne dans bij Kurt Jooss aan de Folkwang Hochschule in Essen. In 1969 verhuist zij naar Amsterdam waar ze haar studie vervolgde bij de Stichting Eigentijdse Dans van Koert Stuyf en Ellen Edinoff. Zij heeft gedanst in voorstellingen van de Stichting Eigentijdse Dans, het bewegings-theater Bewth en haar eigen groep. Vanaf 1972 is zij als docente moderne dans verbonden aan de Scapino Dansakademie. Sinds september 1986 is zij tevens adviseuse van de afdeling Studium Generale van de Rijksacademie van Beeldende Kunsten. Het oprichten van een eigen dansgroep in 1976 leidde tot een opmerkelijke wending in haar carrière. Als choreografe ontwikkelde zij een geheel eigen artistieke visie en stijl waarmee zij grote bekendheid verworven heeft.

Financieel ondersteund door het ministerie van W.V.C. en de Gemeente Amsterdam heeft de dansgroep een eigenzinnig en verrassend repertoire weten op te bouwen. Inmiddels wordt de groep tot één van de toonaangevende kleine dansgroepen in Nederland gerekend. Sinds 1984 treedt de groep ook regelmatig op in het buitenland. Na voorstellingen in Barcelona, Venetië, Boedapest, Hamburg en München werd de succesvolle produktie "Föld" van het Holland Festival 1985 in het Centre Pompidou te Parijs opgevoerd. Internationale erkenning verwierf de dansgroep met de produktie "Typhoon" (1986), ondermeer op het Dansfestival van Montpellier, Reggio Emilia (Italië), Lissabon, Londen en met "Staunch" in Oslo.

Naast de bijdragen van enkele gastchoreografen zijn de meeste produkties tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen Krisztina de Châtel, beeldend kunstenaars en componisten. Juist de ideeën die beeldend kunstenaars aandragen heeft Krisztina de Châtel geïnspireerd tot een vernieuwend gebruik van de repetitieve dans. Aanvankelijk wordt gebruik gemaakt van gestyleerde dekorelementen. In latere produkties zijn de bijdragen van de beeldend kunstenaars ingrijpender wat tot uitdrukking komt in de grotere dynamiek van de bewegingen.

De voorstellingen ontleen hun grote zeggingskracht met name aan de subtiële wijze waarop elementen van de muziek, dans en beeldende vormgeving langzaam met elkaar verweven worden of juist met elkaar gaan kontrasteren. Door gebruik te maken van een beperkt aantal middelen probeert de Châtel in haar choreografieën een zo groot mogelijke spanning op te bouwen.

"Lines" (1979) is een sprekend voorbeeld van soberheid. Acht vertikaal opgestelde neonbuizen bakenen de dansruimte af. Daarbinnen bewegen vijf dansers in strakke lijnen, gebaseerd op slechts enkele grondbewegingen die herhaald worden. De herhalingen in de muziek versterken de indruk dat de dansers een ware uitputtingsslag zijn aangegaan om de ruimte in haar lijnenspel te vangen.

Het spanningsvolle contrast tussen beweging en beperking, de naderende verovering en geleidelijke uitputting, wordt ook in "Light" (1981), "Forgó" (1982) en "Thron" (1984) op een krachtige wijze naar een climax gevoerd.

In de recente produkties "Föld" (1985), "Typhoon" (1986) en in "Staunch" gaan de dansers een daadwerkelijke strijd aan met de elementen die hun bewegingsvrijheid beperken zoals de omsluitende aarden wal in "Föld", de onvoorspelbare hevige wind in "Typhoon" en de verschuivende, onberekenbaar veranderde wanden in "Staunch". De dansers maar ook het publiek worden tot uiterste concentratie genood.

Staunch

In deze choreografie, waarvoor Krisztina de Châtel inspiratie opdeed tijdens een studiereis in Senegal en Ghana, proberen de vijf dansers zich als één hechte groep te manifesteren wat echter verstoord wordt door ruimtelijke veranderingen. De uiteindelijke afloop wordt bepaald door een ingrijpende beperking van de ruimte waarin de groep zich bevindt.

- | | |
|--|-----------|
| - "Voltage Control I" (Glass) | 1976-1977 |
| - "Voltage Control II" (Glass, de Boer) | 1978-1979 |
| - "Lines" (Glass), "Variaties op een thema" (Glass)
"Afwijkend" (Xenakis)
"Aan jou" (Zamfir/gastchoreografie Josée Way) | 1979-1980 |
| - "In tegendeel" (gastchoreografie Kim v.d.Boon)
tweede produktie "Lines" (Glass) en
"Light" (Willems, van Es) | 1980-1981 |
| - "Forgó" (van Es) | 1981-1982 |
| - "Wiederkehr" (J.S.Bach) | 1982-1983 |
| - "Per Aspera" (Bartók)
"Thron" (Wang)
reprise "Lines" (Glass) | 1983-1984 |
| - "Solo's" (Bartók, van Es, Nasaka)
"Ritornel" (Eno, Budd, Vangelis/gastchoreografie
Yoka van Brummelen)
"Föld" (Glass) | 1984-1985 |
| - "Solo's" en "Trio" (van Es)
"Typhoon" (ten Holt) | 1985-1986 |
| - "Nummer Achtenveertig" (Rosendaal, Cage, Ashley/
gastchoreografie John Wisman)
"Typhoon" (ten Holt) | 1986-1987 |

Sonia Gaskellprijs

In november 1987 wordt/is aan Krisztina de Châtel de Sonia Gaskellprijs van het Amsterdams Fonds voor de Kunst 1987 toegekend in het bijzonder voor de produktie "Staunch".

"Het stuk vloeit in een hoop opzichten logisch voort uit vorige produkties en is tevens representatief voor het kwaliteitsgehalte van haar gehele, in tien jaar opgebouwde, oeuvre" (citaat jury rapport).

John McDowell

John McDowell studeerde muziekcompositie aan de Paul University en de North Western University in Chicago. Hij bekwaamde zich zowel in de klassieke als de jazzmuziek voor piano. De afgelopen zes jaren bestudeerde hij de Afrikaanse muziek, waarbij hij les kreeg van twee "meester-drummers" uit Senegal en Gambia: Mamdo-ly en Karamo Sabally. Hij heeft meer dan honderd composities op zijn naam staan voor alle mogelijke bezettingen van solistisch tot groot orkest.

Hij schreef voor dansgroepen, in totaal twaalf, onder andere voor Intro-dans, Werkcentrum Dans en Ensemble Ensemble. In 1985 had hij de muzikale leiding bij de produktie "RA" van Murray Schafer in het Holland Festival. In de zomer van 1987 heeft hij opnieuw samengewerkt met Schafer.

De compositie voor "Staunch" is geschreven voor sopraan en tenor saxofoon, cello, marimba, piano en Afrikaanse percussie. De muziek is gebaseerd op de Afrikaanse ritmes van de stammen van de Mandinka en de Woloff, aangevuld met melodieën en harmonieën van de componist. John McDowell schreef de muziek voor "Staunch" in opdracht van Dansgroep Krisztina de Châtel.

Peter Vermeulen

Het beeldend werk van Peter Vermeulen wordt gekenmerkt door een samengaan van vorm, beweging en geluid. Zijn beelden en installaties lijken kunstmatige natuurverschijnselen te zijn. Met name de wind als vorm van energie is zeer nadrukkelijk in zijn werk aanwezig.

De samenwerking met Krisztina de Châtel dateert van 1985. In 1986 heeft dit geleid tot het uitbrengen van de produktie "Typhoon", waarin hij de dansers een confrontatie aan laat gaan met drie enorme windmachines. De bewegende mens vormde een nieuw element binnen zijn werk.

Is in "Typhoon" de wind de drijfveer voor de dans geweest, in "Staunch" houdt hij de dans gevangen binnen zijn installatie.

tentoonstellingen

- 1984 - Het Bolshuis, Amsterdam
 - Het Magnecische Noorden, gemeentemuseum Roermond (cat.)
- 1985 - Aemstelle, Amstelveen
 - Stadsschouwburg/Kultureel Centrum, Tilburg
- 1986 - Galerie Nova Zembla, Amsterdam
- 1987 - Stipendia 85/86, Amsterdam (cat.)
 - Gruppenkunstwerk, Kassel (i.s.m. Frans Koolen en Nicolas Dings)
 - Galerie Elva, Stockholm
- 1986/1987 - Werkbeurs W.V.C.

dekorbeelden

- 1986 - "Typhoon", Dansgroep Krisztina de Châtel
- 1987 - "Figures in Movement", de Nieuwe Dansgroep

Johan Vonk

Johan Vonk heeft zijn opleiding aan de Gerrit Rietveld en aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, afdeling monumentaal, tekenen en schilderen, voltooid. Sinds 1967 is hij als beeldend vormgever en lichtontwerper bij tal van theaterprodukties betrokken geweest.

Bewegingstheater Bewth, Onafhankelijk Toneel, Bewegingsgroep Bart Stuyf, Griftheater, Dansgroep Ruth Meyer, Stichting Orkater, Shusaku Dance Company, De Horde, Jim van de Woude, Robert Wilson, Anton Webern-Holland Festival, Dansgroep Nan Romijn, Stichting Zinnober.

Bij Dansgroep Krisztina de Châtel heeft Johan Vonk het lichtplan voor de produkties "Forgó" en "Thron" gemaakt.

In 1986 is Johan Vonk betrokken geweest bij: Hesitate and Demonstrate "A woman alone", Stichting Jungle "de Koningsmoord", Stichting Theatergroep Hollandia "La Paloma", Dansgroep Nan Romijn "Goedemorgen/Midernacht" en "Not a blue dance". Voor het Mickery Theater heeft hij meegewerkt aan "Vespers".

met dank aan:

Peter van Bronckhorst

Feri de Geus

Josje Neuman

Paul Waarts

Paul Weyenberg

Mickery Theater

N.O.S.

Volgende produktie

Op 25 maart 1988 zal Dansgroep Krisztina de Châtel met een nieuwe produktie uitkomen in de Toneelschuur in Haarlem. Krisztina de Châtel zal hiervoor een choreografie voor zeven dansers maken. Zij zal in deze produktie samen werken met de beeldend kunstenaar P.Struycken.



Jan Harks

Jan Harks studeerde af aan de Rotterdamse Dansakademie. Hij werkte bij Stichting Dansproduktie in "Hexa" en "Wanty", bij Bob Foltz in "Fall Collection", "Spring Collection" en "Goesohio" en in de opera "Civil Wars" van Robert Wilson. Bij Dansgroep Krisztina de Châtel werkte hij mee in "Nummer Achtenveertig" en "Typhoon".



Peter van de Logt

Peter van de Logt voltooide zijn opleiding aan de Rotterdamse Dansakademie. Hij heeft gewerkt bij "Taller Amsterdam" en hij danste in de opera "Civil Wars" van Robert Wilson. Bij Dansgroep Krisztina de Châtel werkte hij mee in "Nummer Achtenveertig".



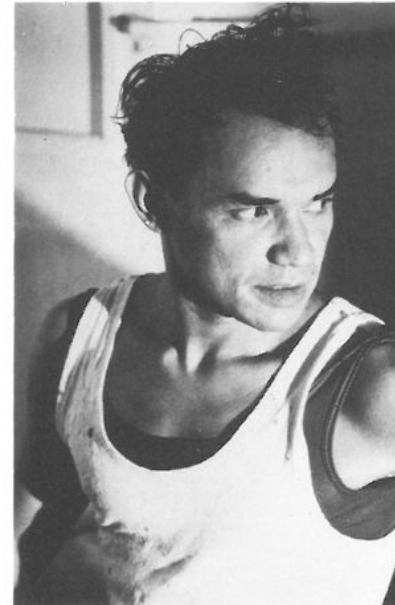
Oerm Matern

Oerm Matern heeft in juni 1987 zijn opleiding aan de Rotterdamse Dansakademie voltooid.



Dries van der Post

Dries van der Post studeerde in 1986 af aan de Scapino Dansakademie in Amsterdam. Hij trad op in produkties van Willy Verkuil, van Glashart en in "Wind pauze Wind" van de Koreaanse choreograaf Cho Kyoo Hyun. Bij Dansgroep Krisztina de Châtel werkte hij mee in "Föld", "Nummer Achtenveertig" en "Typhoon".



Robbert Rappange

Robbert Rappange studeerde in 1985 af aan de Theaterschool te Amsterdam in moderne dans. Sindsdien heeft hij gewerkt met Stichting Date in "Triptychon" en met Stichting Dansproduktie in "Circuit 17".

Speellijst

STAUNCH

<u>Datum</u>	<u>Theater</u>	<u>Plaats</u>
12-09-1987	Kunstsenter Hovikodden	Oslo/Noorwegen
13-09-1987	Kunstsenter Hovikodden	Oslo/Noorwegen
25-09-1987	LAK Theater	Leiden
26-09-1987	LAK Theater	Leiden
04-10-1987	Schouwburg	Middelburg
20-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
21-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
22-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
23-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
24-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
27-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
28-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
29-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
30-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
31-10-1987	Theater Bellevue	Amsterdam
02-11-1987	Stadsschouwburg	Nijmegen
04-11-1987	Schouwburg	Tilburg
06-11-1987	Stadsschouwburg	Arnhem
07-11-1987	Stadsschouwburg	Arnhem
17-11-1987	Toneelschuur	Haarlem
25-11-1987	Schouwburg	Maastricht
27-11-1987	De Flint	Amersfoort
02-12-1987	De Harmonie	Leeuwarden
04-12-1987	Kon.Conservatorium	Den Haag
08-12-1987	Concordia	Breda
09-12-1987	De Kolk	Assen
12-12-1987	Koepelkerk	Purmerend
23-12-1987	De Klinker	Winschoten
06-01-1988	Stadsschouwburg	Eindhoven
07-01-1988	de Meervaart	Amsterdam
09-01-1988	Zuidlandtheater	Terneuzen
13-01-1988	de Oosterpoort	Groningen
19-01-1988	Schouwburg	Utrecht
20-01-1988	Theater Zuidplein	Rotterdam
21-01-1988	Metropole	Almere
26-01-1988	Stadsschouwburg	Sittard
27-01-1988	Stadsgehoorzaal	Vlaardingen
29-01-1988	Casino	Den Bosch
30-01-1988	Schouwburg	Hoorn

(wijzigingen voorbehouden)

Stichting Dansgroep Krisztina de Châtel
Plantage Muidergracht 155
1018 TT Amsterdam
tel: 020 - 27 39 70